

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

En an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
La străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Tineretul la muncă

Zilele mari, de înălțare sufletească, pe ne-a învredniat Cel de sus să le trăim, cer numai dela vitejii noștri ostași o încorțare a brațelor, ci așteaptă, ca și noi, cei rămași acasă, să ne punem toată puterea de muncă în slujba țării. Putem spune chiar că trăind de pe câmpul de luptă atârând, în bună parte, și de noi, căci în sarcina noastră a rămas, pe lângă îndeplinirea îndatoririlor noastre, și isprăvirea lucrului celor plecați la oaste. Trebuie să grijim cu toții, ca țara să nu ducă lipsă de cele trebuitoare, nici noi, nici aceia, noi cu seamă, cari luptă cu multe greutăți pentru întregirea hotarelor noastre.

În acest scop Domnul Ministru al școlilor a dat de curând poruncă tineretului dela oaste și dela orașe, să facă muncă de folos obștească. Tinerilor dela țară, băieți și fete, bine căteles, le cere să la parte la munca câmpului, pentru ca să ajute la câștigarea pâinii de toate zilele; celor dela oraș le-a dat însărcinarea, să lucreze în cancelariile slujbașilor, în atelierile (lucrătoare) meșteșugarilor și în prăvăliile negustorilor. Și unii și alții au menirea frumoasă, de a umplea — pe cât se poate — locurile goale rămase în urma celor chemați la o datorie mai mare.

Că porunca aceasta este cât se poate de bine venită, o vede oricine. Se urmărește înmulțirea numărului brațelor muncitoare, pentru a sporii puterea de muncă, după cum o spune aceasta atât de nimerit cântecul:

Unde-i unul, nu-i putere
La nevoi și la durere,
Unde-s doi, puterea crește
Și dușmanul nu sporește.

Sporind puterea de muncă, și faloasele ce le aduce aceasta de bună seamă sunt mai mari. Dar mai mult decât atât, porunca venită dela stăpânire vrea ca să se obicinuiască tineretul a munci, din cea mai fragedă vârstă, știind că ce învață omul în tinerețe, nu uită la bătrânețe. În felul acesta se pot crește cetățeni folositori țării și neamului.

Prin obligarea tineretului la muncă Ministerul vrea să scoată din capul unor rătăciți căndal, că a lucra este o rușine și că domnia stă în aceea că pierzi ziua, umblând pustiu pe albiștele orașului și nopțile căutând petreceri nefericite.

Spre bucuria noastră putem spune, că școlarii noștri dela țară, fie domnișori, fie copii de țărani, cea mai mare parte, în timpul vacanțelor mari, muncesc cu dragă inimă și dau o

mână de ajutor părinților lor la lucrarea câmpului. Se mai găsesc însă și de acela cari cred că, odată ce au îmbrăcat hainele de orășeni, nu le șade bine să lucreze și se dau lenel, ori apoi — ceeace e și mai rău — se dedau la fapte rele.

De astfel de tineri însă țara nu are lipsă.

De aceea, să căutăm prin toate mijloacele a pune tineretul la lucru, pentru ca prin hărnicia lui să dea dovadă că e vrednic de o soartă mai bună în lumea nouă, ale cărei temelii acum se așează. În această lume, fără îndolală, numai acele neamuri își vor face rosturi bune de trai, cari vor ști prețul muncii: Izvorul oricărui bine stăruie.

Neamul românesc a avut totdeauna o credință tare în Dumnezeu. El trebuie deci să aibă mereu înaintea ochilor hotărârea dumnezească: „Întru sudoarea feței tale îți vei câștiga pâinea ta”. Numai supunerea fără șovăire la această hotărâre îl va putea aduce fericirea, spre care năzuiește tot omul de bine.

E. Bucur

Tinerii țărani ruși se botează

Un ziarist italian descrie o scenă foarte interesantă dintr'un orașel rus ocupat de Germani:

De 23 de ani acest orașel este ocupat de boșevici. Nu peste mult după ocuparea orașului de către trupele germane, a venit acasă, în orașelul său, și un preot bătrân, care de 23 de ani trăise ascuns prin păduri și prin peșteri, ca să scape de chinuirea boșevicilor.

Bătrânul preot, recunoscut de bătrânii satului, a fost luat pe sus și purtat pe umeri pe străzile orașului.

Tinerii țărani, după ce au ascultat întâia lui predică, au cerut aproape cu toții ca să li boteze.

Rând pe rând viața religioasă începe din nou în nenorocita de Rusie.

Aviația rusească a suferit îngrozitor de mult în cele 5 săptămâni de războiu cu Germania și aliații ei. După știrile cele mai proaspete, au fost doborâte și nimicite până acuma nu mai puțin de 9120 avioane rusești. Afară de acestea, Rușii au mai avut pierderi mari în tunuri, muniții, tancuri, care de luptă și în oameni. Starea armatei rusești este cât se poate de rea și desnădăjduită.

Călători suntem..

Suntem călători aici pe pământ. Ne spun de călătoria noastră toate — de călătoria noastră de sub soare. Vedem cu ochii noștri, cum toate trec de pe pământ, se distramă, se ruineză și spun pentru vecie în pulberea pământului.

Trece timpul, trec zilele, trec anii, dar... trece și viața noastră, se scurge și ne apropiem mereu de marea călătorie din urmă.

Răsare soarele dimineața și își aruncă razele lui calde peste fili oamenilor, arcă sus pe bolta cerească și încălzește pământul, își urmează dramul său, soscește seara și apune, și noi, osteniți de alergare, obosiți de truda zilei, mergem să ne odihnim trupurile noastre, pentru ca în ziua următoare în zori să începem iarăși lucrul din nou; și așa trec zilele, una după alta, fără ca noi să ne gândim la trecerea noastră — la viața noastră trecătoare, căci cu fiecare apus de soare viața fiecăruia din noi se mai scurtează cu o zi și nu știm, câte au mai rămas, dar știm că cu una-i mai puțin, și așa trec zilele vieții noastre — nebăgate de noi în seamă — și noi călătorim, ne apropiem mereu de apusul vieții noastre.

Gânduri multe ne frământă mintea, facem mereu la planuri pentru viitor, ne sbatem și asudăm, și totuși gândurile noastre niciodată nu se împlinesc, niciodată nu suntem mulțumiți cu ce avem, cu ce strângem; am vrea să avem și mai mult și nu ni-se împlinește voia niciodată... niciodată...

Zidim case frumoase, clădim palate înalte, și ne îmbrăcăm trupul cu haine scumpe și alese, și uităm că nu suntem făcuți pentru lumea aceasta, uităm de sufletul nostru, care este mai scump decât toate, uităm pe Dumnezeu și nu căutăm să facem voia Lui.

Dar iată, când în nepăsarea noastră ne credem tari și ne sprijinim mai mult în bogățiile noastre, deodată, iată pe neașteptate, suflă un vânt ușor, vine o furtună — vine o încercare a Tatălui ceresc — și toate gândurile și planurile noastre se spulberă; casele noastre se prăbușesc în pulbere, bogățiile se destramă, toată truda și agoniseala noastră se ruinează și noi plângem, văzând cum toate trec și se risipesc pentru vecie în pulberea pământului.

Cu inimile sfâșiate de durere, plângem îndurerăți când Creatorul lumii, care ne-a dat viața, ne pune la încercare și ne face să tresărim din somnul păcatelor noastre. Dar oare ne-am gândit noi, cât de măhălit trebuie să fie bunul Dumnezeu pentru atâtea suflete — pentru sufletele noastre — cari, cuprinse de valurile păcatelor, se pierd, și rămân pentru vecie despărțite de El, date osândei și focului nestinzi?

Iubite frate călător prin această „vale a plângerii“, te-ai gândit tu la sufletul tău? Ingrijești de dânsul, ca să fie curat în orice vreme? Ori doară la-l dat uitării?

Tu plângi când și se ruinează adăpostul de sub soare, plângi când planurile tale se spulberă; te întristezi când puțina ta avere ce o ai pe pământ se risipește, dar nu plângi când sufletul tău — care e mai scump decât toate comorile lumii — cuprins de păcate grele, se sbate neputincios între moarte și viață; nu te doare pentru sufletul tău care prin faptele tale cele rele l-ai înstrăinat de Dumnezeu, de Stăpânul veșniciei care și-a dat viața.

Fratele meu, caută-l pe Domnul în zilele vieții tale, predă-te Lui și trăiește cu El, pune-ți nădejdea în El și slujește Lui, și atunci nu te vei mai întrista de vestejirea de sub soare. Domnul te va păzi și te va mângăia întotdeauna, îți va mântui sufletul tău, făcându-ți parte cu dreptul în rău, unde nu este chin, nici dureri, ci bucurii și viață fără de sfârșit,

Iacob Saciu, țăran
Valea Largă — Turda

Din isprăvurile bolșevicilor

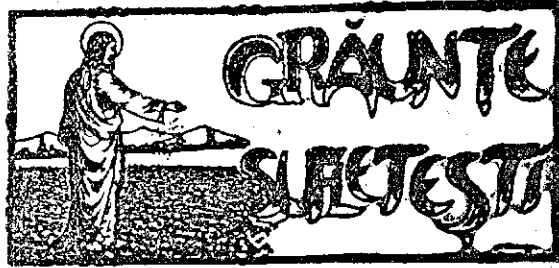
Closet din capela mitropolitană dela Cernăuți

Di Gavril Pop, directorul ziarului „Tribuna“ dela Brașov, colindând Cernăuții, capitala Bucovinei, după ocuparea ei de către trupele noastre, scrie, că cel mai frumos palat din Europa, care este palatul mitropolitan din Cernăuți, n'a fost dărâmat de bolșevici, ci numai pângărit.

Din capela mitropolitană au furat o parte din candelabre și toate odoarele de preț. Au nimicit și pictura de pe pereți. Din altar au făcut closet. Pe prestol, deasupra sfințelor moaște, se afla o mitră (coroană arhierască), în care un bolșevic își deșartase pânțele, după ce folosise la curățirea celei mai spurcate părți a trupului său câteva foi din sfânta evanghelie.

Turcii pe vremuri au voit să dea numai ovăș cailor lor de pe pristolul catedralei sfântului Petru dela Roma, pe când bolșevicii lui Stalin, iată ce au fost în stare să facă!

Dumnezeu însă nu bate cu băta!

Lucrul străin

În baza poruncii a șaptea dumnezeiești, noi nu putem păstra la noi nici un fel de lucru străin.

Lucru străin poate fi la noi în mai multe feluri.

1. Poate ca cineva să ne încredințeze un lucru oarecare, să-l pună adevărat la noi în depozit, cum s'ar spune pe domnie. Ei bine, acest lucru pus la noi în depozit nu avem voie a-l reținea. Iată o pildă:

În marea revoluție franceză între atâția domni mari a fost deținută și contesa Herbaudiere. Aflându-se în temniță împreună cu mai multe femei, a rugat-o pe o femeie săracă de pe moșia sa, care era deținută cu ea împreună în temniță, zicând: „Tu ești femeie săracă, pe tine nu te vor omori. Iată aici îți dau punga aceasta plină cu galbeni și cu diamante. E întreagă averea mea. După ce-mi vor tăia mie capul, iar tu vei scăpa cu siguranță din temniță, predă această avere feciorului meu fagar, care după revoluție, va veni cu siguranță acasă și va afla castelul și toate zidurile dărâmate. Să aibă din ce trăi și din ce-și face reparațiile de lipsă la moșie“.

A doua zi contesei i-s'a tăiat capul, iar femeia cea săracă a fost eliberată din temniță. După doi ani, când s'a sfârșit revoluția, băiatul contesei a venit de fapt înapoi, dar a aflat totul dărâmat. Atunci a venit la el vechea lor servitoare și i-a predat punguța, în care se afla tot aurul și toate diamantele predate de moșia sa. Biata femeie credincioasă nu s'a atins de loc de aur, deși a avut de suferit multă foamete în cursul revoluției.

2 Poate să aflăm undeva un lucru străin.

Nici acesta nu-l putem reținea, ci trebuie să-l predăm proprietarului, iar dacă proprietarul nu este necunoscut, îl întrebăm pe preotul ce a făcut.

Sf. Augustin ne istorisește că în orașul Mediolanum din Italia un om sărac a aflat o pungă cu bani. Imediat a mers și a scris pe peretele, pe cari le-a așezat prin vitrine (ferestrașii prăvăliilor), ca să se prezinte păgubașul. Acesta s'a și prezentat și i-a lăsat omului sărac zecea parte din banii aflați; el însă n'a voit să primească, ci i-a dat săracilor, — căci zicea el: eu nu am drept la banii aceia, fiind lucru găsit.

Un zidar, dărâmand o casă în orașul Leipzig din Germania, a aflat un săculeț cu tot felul de scumpeturi. Seara, când a mers acasă, a luat săculețul cu sine și l-a pus bine, bani pentru zile negre. După un an, având mare nevoie de bani, a luat un lanț de aur și l-a dat la juvaergiu ca să-l vândă. Acesta însă s'a uitat bine la el și apoi l-a predat poliției, care l-a deținut. Ajuns pe mâna judecătorilor, a fost osândit la 15 ani muncă silnică, fiindcă s'a dovedit că scumpeturile acelea au fost ale unei bogătaș omorât de necunoscuți fiind, el preț pus ucigaș. „Vai și amar de capul meu, unde am ajuns — s'a plâns nenorocitul — dacă mă puteam spune preotului ceace am aflat!“

3. În sfârșit noi nu putem ține la noi nici un fel de lucru câștigat pe nedreptul.

Un hoț a furat dela sf. Medardus un bou de al cărui grumaz atârna un clopot. A mers bouul acasă, dar pe drum atât de tare suna clopotul dela grumazii bouului, încât s'a văzut nevoit a-l lua și a-l vâri în buzunar. Dar și acolo suna clopotul. Îndatăce a sosit acasă, a umplut clopotul cu fân și l-a acățat de un cui în grajd. Dar și așa suna clopotul. La dus în grădina și l-a acățat într'un pom, dar și acolo suna clopotul. Ce era să facă? A luat bouul de câmp și i-a atârnat clopotul de grumaz și a plecat cu la stăpânul său, spunând: „Preasfințite Părinte (că sf. Medardus fusese episcop la Noyon, și murit cam pe la anul 561), V'am adus bouul înapoi, că nu m'a lăsat să odihnesc blâstămatul de clopot dela grumazii bouului“.

De aceea zice prorocul Ezechiel la 33, 14

Foița „Unirii Poporului“

Veniți la Isus

*Un glas duios ne chiamă,
E glasul lui Cristos,
Dar câți nu-l iau în seamă
Acest glas prea frumos?*

*Ne chiamă lângă cruce,
Ne chiamă tot mereu,
S'avem un razim dulce
În veacul ăsta rău.*

*Ne chiamă la o masă
Bogată de nespuz:
„Haideți, copii, acasă,
Haideți toți la Isus“!*

*E ciasul de pe urmă,
E ciasul potriwit,
Să mergem toți în turma
Păstorului iubit.*

*O mică-nțărziere
Ne va pricînu
Grozav chin și durere
Atunci când vom muri.*

*Haideți cu bucurie,
Haideți cât mai curând
La soarele veciei,
La mielul nostru blând.*

Georgică Rusu,
Șaulia.

Amintirile unui om dela sat

de Sabin G. Truția

Copilăria

IV.

Într'o zi merg și eu cu Dumitru lui Păpălici la neamț, cu o desagă plină cu buruien. Când ne văzu, neamțul începu să zâmbescă în barbă — chitea și el pe semne cu cine are de-aface — apoi ne privi prin ochilari și întrebă:

— No, wasistî?

— Buruien, domnule! — răspuse Păpălici, arătând cu mâna spre desagă.

Neamțul își îndesă mâna în desagă, dar cât ai clipi din ochi, o și trase înapoi, ca înțepat. — Păpălici avusese grija să pună în desagă și câteva urzici.

Neamțul începu să scape din picioare, scutind mereu în palmă și pomenind de „no-halmale“. După ce îi trecu nstarimea, își trase mânușile și începu să scoată din desagă buruieni, urzici, iarba lui Tatîn, coada șorecelului,

cucute și alte buruien. Când goli desagă, căută o vreme printre buruien și, luând în mână rădăcină, începu s'o întoarcă între degete.

Păpălici, crezând că neamțul nu cunoaște soiul buruienii, zise:

— Mătrăgană, domnule!

— Ia, ia... asta este bun! — făcu neamțul, dând din cap, apoi scoase din buzunar doi bănuși și, făcându-ne semne că dacă-i dădă mătrăgană ne plătește, ne dădu bănușii, unul mie, și unul lui Păpălici. Noi, bucuroși că neamțul nu ne-a luat la scârmăneală pentru urzici, ba că ne-a dat și bani, o luarăm la picior și dughiana lui Ijig și, cumpărându-ne câte-o florică, tunde-o băiete la dealuri, după mătrăgană.

Într'o zi copilul unui armean începu să laude că a prins în grădina lor un fluture pe care l-a plătit neamțul cinci bănuși. Mătrăgană — gândii — eu alerg o zi întreagă după mătrăgană, pentru un bănuș, iar armeanul se prăjește cu burta la soare, pândind după fluturi și prinde la mână cinci bănuși. Păpălici, dar așa stă lumea și țara, caută-și băiete de treabă. Din ziua aceea lăsa mătrăgană în grija lui Păpălici, iar eu mă apuca de gândăci. Și în scăpărau ochii cât mă tot înholbam pe sus după fluturi. Într'o zi, văzând că nu-l chip să fac de bănuși, lăsa gândăcii în pace și plecat la Criș să fac o baie. Dar abia intrat în apă, căzu un fluture minunat, trecând în zbor peste apă și luându-o spre sat. Eu, hal după el. Dala și vreme fluturii se așeză jos, dar când să mă

15: „Dacă voi spune celui păcătos: „vei muri”,
și el se va pocăi de păcatul său și va săvârși
fapte bune și după lege, va da înapoi zălogul, va
face lucrul furt, va umbla în poruncile vieții,
și să mai săvârșească nici un păcat, acela va
fi viu și nu va muri”.

Tot de aceea l-a numit Isus pe Zacheu
cu al lui Avram numai după ce a zis: „Iată ju-
ralate din averea mea, Doamne, o dau săracilor
și dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc
înapoi”. (Luca 19, 8).

Părintele Iuliu

Înfăptuiri frumoase la Pricaz- Hunedoara

În parohia Pricaz, ai cărei credincioși se
găsesc sub păstoria p. Solomon Armean, pro-
topop on., biserica s'a schimbat și a luat o nouă
înălțare în cursul anilor din urmă.

Deși numărul credincioșilor nu este mare
și venitele bisericii puține, totuși, prin munca
și sârguința credincioșilor, prin îndemnul și ze-
lul neobosit al p. protopop Armean, clădirea
bisericii a fost renovată în întregime. Zidurile
și turnul au fost înălțate mult, înăuntru s'au
făcut boltituri frumoase, așa cum se cuvine unui
edificat lăcaș de închinare și mărire lui Dum-
nezeu. În locul corului vechiu s'a făcut altul
mai și mai mare. Deasemenea s'au făcut ferestre
noave cu sticlă colorată. Pe pereți atârnă ico-
nele cari reprezintă patimile Domnului Hristos
(Calea crucii), frumos zugrăvite, aduse din Roma
și dăruite sfintei biserici de către P. Nicolae
Armean. Tot dânsul a cumpărat și dăruit bise-
ricii o candelă argintată, mare și frumoasă care
arde încontinuu înaintea uși împărătești.

Iconostesul vechiu, făcut din zid, a fost în-
locuit cu unul de lemn sculptat, aurit, mare,
având trei rânduri de icoane, frumos executat
de vestitul pictor Antoniu Zeiler și de maest-
rul tâmplar Gh. Novac din Blaj. La iconostas
au contribuit și credincioșii prin daniile lor de
bună voie. În altar s'a cumpărat un dulap pen-
tru păstrarea odăjdilor bisericești, iar pe masa
sfântă un chivot frumos și artistic lucrat. P. Nicolae
Armean a adus din Roma un rând de
odăjdii strălucitoare, țesute numai în fir de aur.

Dar nu numai înăuntru, ci și în afară bi-
serica e de toată frumusețea. Cimitirul din jurul
bisericii prezintă o curățenie exemplară. Este
îngrădit de jur împrejur și presărat pretutun-
deni cu flori, cari de cari mai frumoase, de
când se desprindă și până toamna târziu.

Femeile din Reuniunea Mariană, în frunte
cu dna preoteasă Maria Armean, merită toată
lauda pentru munca și oboseala ce au depus-o
și o depun pentru îngrijirea cimitirului și peste
tot a bisericii.

Dânsele se îngrijesc pe rând și de oieul
de lipsă în candelă, ca aceasta să ardă mereu,
dovedind că Domnul nostru Isus Hristos este
totdeauna de față pe masa sfântului altar. Au
înzestrat biserica cu doi proprozi țesuți cu mo-
tive românești, în culoare albastră, unul având
în mijloc chipul Domnului Hristos, iar celalalt
chipul Preacuratei Fecioarei Maria. Amândoi sunt
bine lucrați, așa încât formează o adevărată po-
doabă a bisericii. Dar nu numai atât.

În grija și în zelul lor neprecupețit de a
împodobi cât mai frumos casa Domnului, aceste
femei au mers până acolo, încât n'au ținut seama
de nici o jertfă, ci, văzând vremurile grele, scum-
petea mare și lipsa de bani a bisericii, s'au a-
pucat și, spre mirarea tuturor, au făcut ele în-
sele, sub conducerea înțeleaptă a dnei prezi-
dente, un rând de ornate bisericești (felon, pa-
traliu, mânecări, cingătoare). Aceste odăjdii nu
sunt țesute, ci cusute în întregime numai cu
mâna după un model luat din atelierul de or-
nate din Blaj, iar materialul întrebunțat este
mătăasă curată, cumpărată de femeile Reuniunii.

Munca și jertfa depusă în facerea acestor
ornate a fost într-adevăr mare, uriașă chiar. Zile
și nopți întregi au fost jertfite din partea har-

nicei dne prezidente și a evlavioaselor femei
din Reuniune, numai să-și vadă lucrul terminat.
Bunul Dumnezeu le-a ajutat și le-a încununat
munca grea de aproape un an de zile cu o
strălucită izbândă. Ornatele su reușit cât se poate
de bine. Toți le admiră și nu pot lăuda îndea-
juns trumoasa faptă a acestor femei bune și
evlavioase, cari, prin sforțările lor, au adus atâta
jertfă sfintei biserici.

Munca și hărnicia lor într-adevăr poate
servi de exemplu Reuniunilor de femei din alte
parohii, mai ales acolo, unde numărul credin-
cioșilor este mic și venitele bisericii sunt puține.

Bunul Dumnezeu să răsplătească din vis-
terea darurilor Sale pe toți ceice au contribuit
în vre-o formă oarecare la renovarea și înfrum-
sețarea bisericii, care acum apare ca un nou
lăcaș de închinare, provăzută cu toate cele de
lipsă. Nu mai așteaptă decât binecuvântarea ar-
hiericească din partea Preasfințitului Episcop al
Lugojului.

Coriolan Armean
abs. al Acad. Teol.

Din Șercaia

Rolul de samarinean al „Crucei Roșie”

„Crucea Roșie” subfilială Șercaia, a luat
ființă în ziua de 28 Martie 1939, sub președinția
d-nei Eugenie Crișan, împreună cu un comitet,
ales conform statutelor, pe un termen de 4 ani,
și e prima subfilială care a luat ființă în județul
Făgăraș, dezvoltând o frumoasă activitate cri-
stativă.

Mai nou această subfilială a făcut urmă-
toarele: Pentru sporirea fondului bănesc al a-
cestei subfiliale s'a aranjat o producție ar-
tistică-teatrală, cu concursul d-ilor, Vasile Mol-
dovan, și Ilie Popescu, funcționari la judecătoria
rurală Șercaia și cu concursul tinerimei române
din localitate. Venitul net al acestei producțiuni
culturale, s'a dat subfilialei „Crucea Roșie”,
Șercaia.

Pentru a se amenaja spitale în Făgăraș,
unde să fie internați răniții de pe frontul ru-
sesc, s'au format aici echipe de intelectuali,
d-ne, d-șoare și domni, sub conducerea d-nei

avânt la el, se ridică iarăși în zbor și trecu în
grădina unui armean. — Tocmai în grădina ar-
meanului a cărui bălat se lăudase că a primit
dela neamț cinci bănuți. — Și, să nu-mi uit
vorba — avea armeanul o grădină ca un raiu,
plină cu zarzavaturi, flori minunate și pomel,
de mai mare dregul. — Eu, fără să stau pe
ploduri, sărili peste gard în grădină și o luai
timp spre fluturile care se așezase lângă un
strat cu flori. Când să-i găblesc, numai ce aud
dela spate: — Ho, mol, terrișgette!

Armeanul, care bag seama se prăgea cu
carta la soare, privind mulțumit spre zarzava-
turi, mă simțise din vreme și se luă după mine
cu o jordine. Văzându-mă strămtorat, lăsa flut-
urile în pace și o luai la goană pester stră-
turi, gol-goluț cum eram, iar armeanul după
mine. Din câteva sărituri ajunsei la ușa gră-
dinei, dar par'că era făcătura, ori căzusem poate
la orbul găinii, că nu nimeriam nici-cum ză-
vorul, iar armeanul cât peaci să mă ajungă cu
jordia.

Văzând că nu-i chip de scăpare pe apă,
mă răsuclii pe loc și o luai iarăși peste stră-
turi, căutând altă eșire. Armeanul meu, fiindu-i
jale de zarzavaturi, fugea tot pe cărări, gălăind
de gras ce era ca un gânsac îndopat și abie-
tând ca un smintit:

— Stai, mo, terrișgette!!

— Stai te, că pe tine nu te alungă nimeni
gândeam eu, fugind ca un epure și privind
încoace și încolo, să văd... de cumva s'o nimeri

pe undeva vre-un loc de scăpare. Dela o vreme,
văzând că nu mă poate ajunge, armeanul se
opri în loc și începu să-și strige femeia:

— Catii, hel...

Dar până să soscască jupâneasa Catii, eu
„alivanti” peste gard și, cât ar cânta un cuc
armenesc, trecui Crișul înot. Îmi luai hainele
la mână și, ascunzându-mă după un tufiș, mă
îmbrăcai la repezeală, apoi o luai la picior
spre casă.

A știțicli el, armeanul pșgubșș, întrebând
pe unii și pe alții: — Cine fost?... și cui bă-
lat fost?... dar nimeni n'a știțit, ori poate... nu
a vrut să spună.

După câteva zile a tăcut mulcom, lăsân-
du-se de pșgubă și mulțumindu-i lui Dumne-
zeu pentru toate, iar eu îmi văzui de alte is-
prăvuri.

Spre norocul meu, plecă delu o vreme și
neamțul — sătul de urzici și mătrăgună — căci
drept spunând mă urisem și eu culegând bu-
rațeni și alergând după gândaci.

(Va urma)

Nuntă într'uu spital de răniți.

Într'un spital de răniți din București doi soldați
răniți și-au sărbătorit cununia religioasă. Nași
au fost dna General Antonescu și dl. ministru
al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale Dr.
Tomescu.

Strigături din Târlău

Copiliță, copiliță,
De te-ai face-o iconiță,
Să fii ziua de-nchinat
Și seara de sărutat!

Toată lumea mi-a strigat
C'ăși fi bun talpă la iad,
Dar talpă dice să fii?
Căci n'am omorît de vin,
Alte rele n'am făcut,
Ci-am iubit ce mi-o plăcut.

Mândruță de demult,
Malt mi-ai dat gură-mprumut.
Și de seară viu la voi,
Să-ți dau gurița-napoi,
Ca, de s'o-ntâmpla să mor,
Să nu-ți fii nimic dator.

Am o mândră și nu-i mândră,
Dar mi-e drag de ea că-i blândă.
De-ar fi mândra cum se ține,
N'ar mai fi frunza pe spine,
Dar mândra-i numai cum poate,
Frunzele pe spine-s toate.

Mija Aurel, com. Târlău
jud. Târnava Mică

prez. Eugenia Crișan, cari au colectat dela Români: 77 perini cu fulgi și fețe, 96 fețe de perină, 12 cearceafuri, și bani, din cari s'au făcut 94 perechi, târlici, pantofi de casă. Se va colecta în zilele acestea și legume uscate, sau conservate, cari se vor da armatei.

Correspondent

Mare pelerinaj la pădurea „Cărbunar”

În ziua de Sântă-Măria-Mare se va face un mare pelerinaj la bisericuța înclinată „Fecloarei Săracilor” din pădurea Cărbunar de lângă Blaj.

Cu acel prilej credincioșii adunați se vor ruga pentruca Dumnezeu să întregască țara noastră, ca să se poată numi din nou „România Mare”.

Chiar de aceea îndemnăm din nou pe toți cetitorii gazetei noastre, să vină în număr cât mai mare la acest pelerinaj. Și să vină de așa, ca să fie aici de Jola, ca toată noaptea de Jola spre Vinerea să o poată petrece în rugăcuni și cântări sfinte.

Liturgia solemnă începe la ora 9 dimineața. Pe atunci să fie de față toată lumea.

Fecloara celor săraci vă așteaptă!

Ce a văzut un locotenent german în Bolșevicia

Mă găseam în grădina străvechiului castel al generalului Stavinaki — povestește locotenentul. Atât castelul, cât și biserica erau aproape dărâmate. De pe vremea generalului n'au mai rămas decât două slugi bătrâne. Acestea mi-au spus următoarele: „Până ce au venit bolșevicii la putere, aveam cel puțin încălțăminte și haine, primeam bani și puteam cumpăra orice. Astăzi nu avem nici încălțăminte, nici o haină, iar cu banii ce-i avem n'avem ce face. Dacă ne punea dracul să ne arătăm nemulțumirea, ne duceau numai decât în lagăr de concentrare”.

Pe pereții casei în care locuiau erau atâr-nate tablourile lui Stalin și a lui Lenin. Când am ajuns noi Germanii acolo, au aruncat aceste tablouri și în locul lor au atârnat două icoane, pe cari numai ei știau unde le țineau ascunse, de frica bolșevicilor.

Bolșevicii, când se retrag, iau cu sine tot ce pot, iar ceace nu pot nimicesc. Bepilor țărani le-au luat toate vitele și bucatele, lăsându-le grajdurile și hambarele goale. Le-au dus până și unica vacuță, lăsând femeile lehuze și copiii cei mici fără un picur de lapte la casă.

Soldații germani — sunt sigur — nu o să se facă nici odată bolșevici, atâta mizerie au avut de văzut aici. Mai bine de jumătate din populație nu are nici cel puțin o singură pereche de bocanci ori de cizme, ci umblă cu picioarele goale. Interesant e că nu mai găsești oameni bătrâni pe sate, fiindcă pe cei mai mulți i-au omorât bolșevicii, iar cei tineri nu au idee că poate fi undeva mai bine ori mai rău, ei cunosc numai stările din Bolșevicia.

Mizeria pe care am văzut-o în Bolșevicia e de ne mai pomenit — și-a încheiat locotenentul german declarațiile sale.

M. On. Frați preoți cari au făcut printre credincioșii lor abonați la gazeta și au trimis tablourile cu numele abonaților la Oficiile protopopeștii, sunt rugați, dacă n'au primit până acum gazeta, să trimită încă odată numele abonaților și la Redacția și Administrația gazetei. Aceasta pentru a nu se întârzia prea mult cu trimiterea gazetelor.

Badea Nicolae Înțeleptul, avocatul satului

Despre lucrul străin

Pe foaia cea dintâi, în cartea cea de legi a badii Nicolae Înțeleptul, am aflat scris:

„Despre lucrul străin”.

1. Doctorul Nicolae Racoța din Șeica mare zicea că e mai ușor să încunjuri o boală, decât s'o vindeci. Eu gândesc asta și despre pricini și despre pări, că e mai ușor să le încunjuri înainte de a fi, decât a le domoli după ce s'au ivit.

2. Când e valea liniștită, poți face iaz, și-i poți muta apa pe unde vrei, dar când e umflată de ploi, mare și turbată, numai înzadar te vei trudi să bați pociampi ori să impletești nuiele în calea ei.

3. Omul cuminte trebuie să fie ca un „ochian”, care vede de departe, atât răul, cât și binele. Omul, a cărui minte nu e ochian, va păși-o rău întotdeauna. Pentru asta auzi atât de adeseori pe unii și pe alții: — Eu n'am știut. — Cine s'ar fi gândit la una ca asta? — Cine ar fi dat cu socoteala? Cine ar fi bănuțit așa ceva? și altele de felul acesta. Oamenii fără gândire merg prin viață cu ochii legați, și văd gardul numai când au dat cu capul în el.

4. Ca să trăiești liniștit, să-ți păzești liniștea și avutul tău, și să dormi odihnă în toate nopțile, trebuie să știi numai două lucruri, a-nume: întâi, să încunjuri neînțelegerile cu orice om. A doua, să încunjuri neînțelegerile cu satul. Să vedem ce însemnează vorbele acestea:

Cea dintâi dorință a fiecărui om este „să nu sufere nici durere, nici pagubă, nici rușine nimic. Cea dintâi datorință a fiecăruia trebuie să fie deci asta, adevărată să nu facă să sufere altul ceace el însuși n'ar vrea să sufere.

Îți place să te bucuri de cinste, de avutul tău — mult, puțin, — cât e, de drepturile tale? Învață-te să păzești cinstea, avutul și drepturile altuia, ca și cum ar fi ale tale, și vei avea tot ce dorcești. Ține minte că cănele care mușcă, umblă mușcat; pisica care fură umblă bătută, și fiecare animal, fie cu patru, fie cu două picioare, va avea răul pe care îl face altuia.

Poamele cari își fură una alteia aerul soarele și lumina, nu se coc niciodată.

Dacă vrei să trăiești bine cu vecinii, trebuie să mai lași dintr'al tău. Când strângi roata cu riful de fier, trebuie să dai cu barosul una în roată, și una în raf, ca amândouă să sloboadă câte ceva.

Cu strigăte, sudalme și înjurături nu dovedești alta, decât că n'ai dreptate. Acestea pot să dovedească că ai ură ori pizmă, dar nu dreptate.

Puterea care întotdeauna are dreptate este numai singur adevărul. Cine e sincer, e tare; cine e fals și mincinos, e slab.

Cine vrea să arete un lucru cum nu e, să poată face fără minciună; iar minciuna întotdeauna e dușmana adevărului.

Hoția vatămă avutul altuia. Minciuna vatămă onoarea și adevărul.

Sinceritatea, chiar și dacă nu-i place, e vrednică mai mult decât linguirea neadevărată care poate că-ți place. Mai ușor ierți uliul care îți ia puțul de găină ziu, decât pisica care și-l fură noaptea din cotigar.

Lucrul străin strigă după adevărul său stăpân, și orice om cinstit îi cunoaște glasul.

Niciodată să nu furi vre-un lucru, deși care te temi că va ieși cădva la arătare, căci acela, în loc de a-ți aduce mulțumire, îți va aduce numai teama că se va descoperi.

O explicare înconjură o desbinare, dar cuvintele rele niciodată n'au folosit.

Nici o cinste vatămată nu se poate repara cu o ceartă, precum nici un blid spart nu se drege cu lovituri de ciocan.

Păzește cinstea și avutul altuia, ca să păzite cinstea și avutul tău.

Atâta avea badea Nicolae în cartea sa de legi „Despre lucrul străin”. Pe foaia următoare avea „Despre moștenire”, despre care vom vedea altă dată.

N. Lupu

O lacrimă de recunoștință pe mormântul neuitatului Alex. Lupeanu-Melin

Banal și cucernicul gând al părintelui canonic și director Iuliu Malor, de-a trezi în inimile noastre recunoștință pentru scriitorul Al. Lupeanu-Melin, fostul director al acestei prețioase gazete pentru popor a fost binevenit chiar și pentru ceice nu l-au cunoscut personal ci numai din scrierile sale, decum pentru noi cei ce am avut fericitul prilej de a-l cunoaște și de a-l fi mai mult sau mai puțin aproape prin colaborarea la gazeta „Unirea Poporului” și de atunci am devenit un credincios corespondent al acestei gazete. Pentruca să cunoască cititorii cât mai bine, dau loc unei prețioase scrisori-răspuns de îndrumare ziaristică a neuitatului director Al. Lupeanu-Melin. Iată-o dela început și până la sfârșit:

„Blaj, la 31 Ianuarie 1934.

Iubite Părinte Olea,

Am primit ultimul transport de material pentru gazeta și țin să-ți mulțumesc în chip special pentru dragostea și interesul ce-l arăți „Unirii Poporului”. Ne trimiți totdeauna informații interesante, cari sunt prinse viori și cu îndemănare. Am dorit de multeori să te întâlnesc personal, ca să discutăm împreună unele chestiuni referitoare la meseria de publicist pentru care am observat că ai, nu numai dragoste, ci și chemare. Ar trebui să-ți cultivi mai

Chipul nostru ne arată strada unui oraș din Lituania, care a fost eliberată de curând de sub jugul bolșevic de către trupele germane. Oamenii de pe stradă duc pâni în brațe, pâni pe cari le-au primit dela trupele germane, că, în vremea cât au fost cuprinși de bolșevici, au flămânzit de le-au pocnit urechile. Priviți-i, cât sunt de veseli, că au ajuns să mănânce din nou pâne!

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Retragerea monetelor de 250 Lei, cu chipul fostului rege Carol II, nu se va face decât la 30 Octombrie 1941. Acesta este cel din urmă termen, după care se vor retrage cu siguranță din circulație.

Școli transformate și desființate. Un ordin mai nou al Ministerului Culturii Naționale face să se transformeze, mute sau contopească mai multe școli secundare, iară altele să se desființeze pe ziua de 1 Septembrie 1941.

Dreptatea a cerut ca acel nevrednicul de numele de „om” cari au ucis pe cel mai mare învățat și apostol al neamului, pe în veci neuitatul Nicolae Iorga, cu care s'ar făli bucurios oricare neam din lume, să fie pedepsiți cu cea mai mare pedeapsă pe care o cer legile noastre. Astfel s'a făcut de 7 dintre acei neoaameni, de care ni-e rușins să și pomenim, au fost osândiți la moarte și executați în ziua de 28 Iulie, iară 14 au fost osândiți în lipsă. Noi nu suntem răzbunători, căci nici stăpânul și învățătorul nostru Isus Cristos n'a fost răzbunător, ci drept și de aceea constatăm că neamul nostru românesc s'a scăpat de acei neoaameni.

Oameni cari nu vreau să înțeleagă trebuie să-i numim pe aceia cari, oricât le spune omul, nu bagă în seamă sfaturile ce le primesc, de a nu se juca cu obuzele și bombete aflate pe câmpul de luptă. Astfel aflăm că în satul Korynos de lângă Salonic (Grecia) un țaran a găsit pe câmp o bombă neexplodată, rămasă acolo de pe vremea ciocnirilor dintre trupele germane și grecești. În loc să înștiințeze jandarmii, el a dus bomba acasă și a încercat să o desfacă cu săcurea. Deodată s'a făcut o mare explozie, care a omorât pe țaran și întreagă familia sa constând din 8 persoane, a dărâmat și alte case, de sub cari s'au mai scos încă 4 morți, așa că, pe urma neînțelegerii ordinelor date s'au nenorocit 12 inși și s'au dărâmat mai multe case.

Mare val de căldură în America. De câteva zile un mare val de căldură a străbătut America. Oamenii au năvălit la mare, ca să se răcorească. Pe urma acestei mari năvăliri s'au înecat, într'o singură zi, 90 de persoane în Oceanul Atlantic.

Cât sunt de Iidoviți Ungurii ne o arată o știre trimisă nouă chiar de o agenție de presă germană. Deci nu spunem dela noi ceace este aici, ci o spun inșiși Germanii. Iată despre ce e vorba: în cursul lunii Mai 1941 s'au încheiat la Budapesta 40 de căsătorii mestecate, și anume 29 de Evrei s'au căsătorit cu creștine și 11 Unguri au luat în căsătorie Evreice. Și mai interesant e, că în cursul celor 5 luni dinți ale acestui an s'a încheiat în Ungaria cu 55% mai multe căsătorii mestecate, adică între creștini și evrei decât în același timp al anului trecut. De aceasta ar trebui să țină seamă politicienii noștri, dela București.

Cel mai mare autobuz din lume este fără îndoială cel probat de curând la Roma. Acest autobuz are 18 metri lungime și va putea transporta 200 persoane. Acest autobuz este mizat cu electricitate.

Un pește uriaș a fost prins zilele trecute la Salonic în Grecia. Și anume un ton, care a avut o lungime de un metru și jumătate, cântărind 640 kilograme. De regulă tonii nu cresc mai mari de 75-90 centimetri.

† **Valentin Coposu,** preot-protopop refugiat din Bobota Sălajului nostru drag, a închis, ochii cu dorul platurilor Sălajene în suflet Luni 28 Iulie 1941 ora 3 după amiaza în comuna Coșlariu jud. Alba, în vârsta de 54 ani, după 32 ani de preoție, între cari 12 ani de protopopie. Inmormântarea a avut loc Miercuri 30 Iulie 1941, ora 3 după amiaza, în cimitirul bisericii române unite din Coșlariu, unde va odihni până în ceasul desrobirii Ardealului, când va fi așezat pentru vecie în umbra bisericii din Bobota, pe care a învățat-o, a slujit-o și a iubit-o ca un sdevărat preot și român. Il jeliac și deplâng soția întristată, un fiu și patru fete. Facă-l Dumnezeu partea cu dreptii.

Toți abonații, cărora le trimitem gazeta la cererea lor, și nu o resping, sunt considerați de legile țării abonați ai noștri și prin urmare sunt datori să ne plătească abonamentul.

Strigături din Hoteni Jud. Maramurăș

Răsfoind biblioteca, am dat peste însemnările culese în anul 1939 la jocul țărănesc din comuna Hoteni, care se află, temporal, sub jugul asupritor al ungarilor. Le redau aceste strigături, așa în limba dialectală a comunei, care n'a primit nici o influență în lungul veacurilor trecute și sperăm că și în viitor vor ști să o păstreze tot așa de bine. Acest ținut, e o comoră literară, care se păstrează prin jocuri, boteze, nunți, clăci și prin mângâiere în timpul lucrului.

Câte doruri le-am dorit
Toate le-am cântăluit 1)
Dar acesta ce-l doresc
Nu pot să-l cântălesc.

Pus-am lut și pus-am sare
Dorul mândrii greu-i tare,
Pus-am sare, pus-am lut
Dorul mândrii trage mult.

Spune-mi, mândră cum te cheamă,
Trandafir de bună seamă?
De te cheamă trandafir,
Lasă-mă să-mi ciunt 2) un fir.

Ia, uite-l ș-a meu drăguț,
Frumosu-i ca și un struț 3)

- 1) Cântărit.
- 2) Rup.
- 3) Un buchet de flori.

Când mă uit în dosul lui
Bate-l, Doamne, frumosu-i;
Când mă uit în a lui dos,
Bate-l Doamne, că-i frumos.

Mândra mea-i bogată tare,
Nici obiele 'n cisme n'are
Și se 'ncalță cu hârtie
Ca să-mi fie dragă mie.

Poroncit-o poroncit
Revolverul la cuțit;
Da n'o poroncit de fel,
Cuțitul la revolver.

Acela la mine saie 4),
Care n'are căși cu paie
Nici vite ca să se spaie 5)
Că la vite-ai me cu fune
Și la casă cu tăciune.

Merg țigani la Cristos,
Dup'un ton 6) de lapte gros,
Și Cristos n'o fost acasă
Și le-o dat o oală rasă 7).

Hop! trei plăcinte 'n patru blide,
Când le văd, îmi vine a râde.

Ș'a vândut mândra cocoșu
Și ș'a luat sopen roșu,
Ș'atâta s'o sopenit
Până toată s-o belit.

Culese de: **Hotenaru**

Un ceasornic uriaș

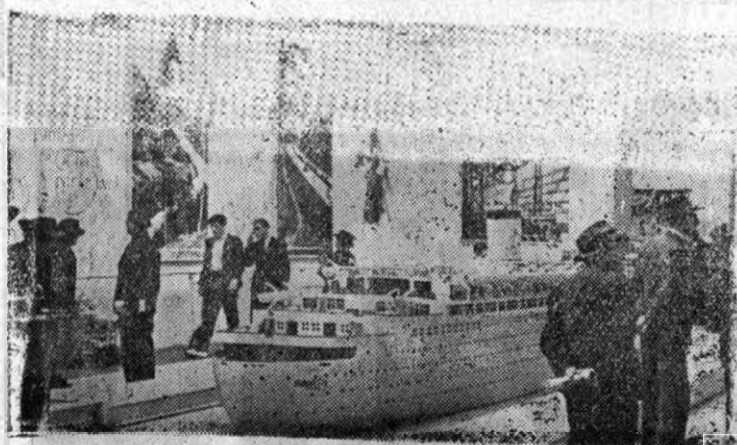
În Los Palacios din Argentina, în mijlocul unui șez întins se găsește ferma lui Diego Numez, unul din cei mai mari fermieri din Argentina. În aceasta fermă se cresc câteva sute de mi de vite cornute. Proprietarul a ridicat în mijlocul fermei un turn patrat prevăzut pe cele patru fețe cu un ceasornic uriaș. Diametrul ceasornicului este de 15 m. Limba mare are 6 metri, cea mică 4 metri. În interior e luminat cu becuri electrice, iar acele sunt aurite. Când e senin, se vede dela distanță de 20 km. Astfel ciobanii dela fermă pot ști în orice moment ce oră este.

Motor producător și consumator de gaz

Acest fel de motor se găsește în Germania. El produce gaz și în aceeași vreme e mizat tot cu gaz. Președintele motorizării germane spune că astăzi se găsesc în Germania 180.000 astfel de motoare și să fac încercări pentru a se putea folosi orice materie pentru producerea gazului: cărbune, lemn și altele.

Viitorul este astăzi al acestui motor.

- 4) să-l atace, 5) sperie, 6) butoi, 7) plină bine.

În acest chip se vede o expoziție a progreselor făcute de Germania în timpul din urmă. De fapt Germania a făcut progrese atât de mari sob conducătorul ei Adolf Hitler, încât lumea întreagă nu numai că o admira dar se și teme de ea. Toste aceste însă poporul german numai prin hărnicie le-a putut face.

Plante ce dau gust plăcut mâncărilor

Pentru a da gust plăcut mâncărilor, se întrebunțează diferite plante: pătrânel, morcov, mărar, anij, ceapă și altele. Acestea plante se cultivă în grădină și aproape nu este mănăcare în care să nu se folosească. Dar nu toți oamenii le au la îndemână. De aceea în locul lor, mai cu seamă la sate, folosește buruieni cu miros și gust plăcut.

Astfel de buruieni se folosesc din vremurile celea mai vechi. Încă înainte de a se cunoaște pătrânelul și morcovul, se dă gust plăcut mâncărilor cu anumite buruieni.

Între acestea, mai mult se întrebunțează *Silnicul* sau *Bătușoara*, o buruienă ce crește peste tot locul. Are tulpina târâitoare și frunzele în formă de rărunchiu sau de inimă, cu marginile puțin crestate. Dacă se freacă frunzele între degete, lasă un miros plăcut de lămâie. Florile sunt de culoare albastră.

Frunzele *Silnicului* se întrebunțează în seamă în loc de pătrângși. Se mănâncă și ca salată primăvara. Sunt bune și de leac la boala de ficat. În Banat se întrebunțează pentru vindecarea orbișului.

Altă plantă ce se pune în mâncări este *Cerențelul*. Se mai numește și *cutșorișă*, fiindcă rădăcina are miros plăcut de cuișoare. Se găsește prin păduri umede, tufșuri și lacuri umbroase. Atât pe tulpină cât și pe frunze are peri mărunți. Florile sunt galbene. Rădăcina se întrebunțează în mâncări. Ceaiul din frunze de *cerențel* e bun pentru vindecarea boalelor de stomac.

Se mai întrebunțează în mâncări și *Baraboi*, *Crăstăvanul*, *Spanacul ciobanilor*, *Hodoleanul*, *Țâța caprei*, *Asmășutul*, *Bribornicul*, *Brăncușele* și *Grăușorul*.

Baraboi se mai numesc și *Alunele*, fiindcă au rădăcinile îngroșate și rotunde ca alunele. Cotorul e gol, frunzele crestate și florile sunt albe. Cresc prin tufșuri, pe lângă garduri și prin păduri umede.

Rădăcinile sunt dulci și cu gust plăcut. Se pun în mâncări și unii le mănâncă chiar și coade.

Crăstăvanul seamănă cu *Baraboi*. Semințele au gust plăcut, de aceea se pun în mâncări.

Spanacul ciobanilor, crește prin gunoii, dărâmături, pe lângă stâne și prin târle. Frunzele par'că sunt presărate cu puțină făină, de aceea se mai numește și iarbă înfăinată. Florile sunt verzi și grupate în vârful tulpinei.

Din frunze se pregătește mâncare ca și din *Spanacul comun* ce crește prin grădini.

Hodoleanul, are o tulpină mare, ramificată și frunzele acoperite cu peri aspri și florile albe. Crește pe fânețe și pe coline nisipoase. Rădăcinile de *hodolean* sunt groase și curățite de coajă se întrebunțează în loc de hrean.

Țâța caprei sau *Barba caprei*. Crește prin poeni, livezi, pe lângă drumuri și pe câmpuri. Are frunzele alungite și în formă de lanee, iar florile sunt galbene-aurii. Mai demult se folosea și de leac pentru boalele de stomac. Azi, în multe părți se întrebunțează ca salată lângă diferite mâncări.

Asmășutul sau *Zurbura* este o plantă ierboasă cu miros și gust plăcut de anij. Din

cauza aceasta se găsește și cultivat prin grădini. Crește prin tufșuri și livezi, pe lângă garduri și pe marginea pădurilor. Se întrebunțează în zeamă de miel, în loc de tarhon.

Bribornicul se găsește pe malul apelor, pe lângă bălți și prin mlaștini. Toată planta are un gust sărat și puțin amar. Se întrebunțează ca salată lângă carne. E bun și pentru că întărește intestinalele și curăță sângele. Se spune că sângele stricat se poate lecu cu zeamă de *bribornic*.

Brăncușele numite și *Macriș de băltă* se găsesc pe lângă păraie și prin locuri mlaștinoase. Tulpina e verde sau roșietică și târâitoare. Frunzele sunt compuse din mai multe frunzișoare rotunzite și florile sunt mici, albe. Se întrebunțează tot ca salată. Lecușec și boalele de stomac.

Grăușorul, numit și *Untișor* și *Salășică*. Crește prin păduri și locuri umbroase și umede. Frunzele sunt groase, lucitoare și de nu verde închis, iar florile sunt galbene-aurii. Se adună frunzele tinere, cari se întrebunțează drept salată proaspătă la friptură de miel, în săptămână luminată. Se pregătește din frunze și și zeamă de salată.

Ion Popu-Câmpeanu

De vorbă cu plugarii

Intoarcerea miriștilor

În zilele trecute a fost la mine Nicolae Dumbravă, plugar fruntaș și harnic dintr'un sat de pe Câmpie. Ne cunoaștem demult și de câteori are vre-o afacere pe la Bălaj, nu trece fără să mă cerceteze.

Povestind despre trebile gospodărești, îmi spune că a isprăvit cu secerișul grăului și al orzului și mai are un pământ cu ovăs, care a fost semănat mai târziu și pe care îl va secera în săptămâna viitoare. E foarte mulțumit de recolta ce o are și până la toamnă are unde să-și pască și vitele, căci prin miriști sunt destule buruieni.

— „Nici în un caz, nene Nicolae, să nu paști vitele pe miriști — îi spun eu — „Căci pământul sa bătătorește, se uscă și să întărește și la toamnă nu vei mai putea trage cu plugul nici o brazdă. Mai bine să întorci miriștile, se faci — cum se zice — ogor de vară.

Întorcând miriștile, Dia împlinești cea mai însemnată lucrare plugărească. Și îți voi spune pentru ce: Pământul se mărunțește și nu se pierde apa din el. Se înlesnește și pătrunderea apei de ploaie ce cade în timpul verei. Astfel chiar și dacă va urma de acum în colo secetă, pământul nu se întărește, celelalte arături le vei putea face mai lesne și semănatul îl vei putea implini la timp.

Spui că pe miriști sunt multe buruieni. Dar chiar aceste buruieni sunt pacostea care îți va stânjeni recolta anului viitor. De aceea trebuie stărpite și aceasta o poți face numai întorcând miriștile. Buruienile cari au făcut și și-au scuturat semințele, făcând arătură, încolțesc și răsar repede, iar când vei face a doua arătură le distrugi cu totul și aceasta e foarte bine, căci nu mai e cine să sugă vlaga pământului.

Trebuie să ști și aceea că pe miriște și pe buruienile din miriști sunt o mulțime de ouă și larve de a insectelor vătămătoare semănăturilor. Arând miriștile, mare parte din ceste gângăni se nimicesc.

Dar prin intoarcerea miriștilor se mărește și puterea de rodire a pământului, deoarece miriștea se îngroapă și putrezește îmbunătățindu-l par'că ar fi gunoii. Se înlesnește și pătrunderea aerului de care semințele plantelor cultivate au mare trebuință.

Cel mai mare folos al întoarcerii miriștilor însă este, că se înlesnește și tratul bacteriilor, al acelor mici viețuitoare, cari nu se pot vedea cu ochiul, dar cari au mare rost în viața plantelor cultivate.

E e fac să putrezească miriștea, gunoii și orice cadavru ce s'ar găsi în pământ. Tot ele leagă și păstrează din aerul din pământ și azotul, un fel de materie foarte trebuincioasă creșterii plantelor. Asemenea fac pământul să dospescă și să devină mai pufos.

Aceste bacterii nu pot trăi într'un pământ bătătorit, nearat și nelucrat.

După ce vei întoarce miriștile, nu întârziă cu grăpatul. Prin grăpare se netezește pământul, semințele buruienilor răsar și încolțesc mai repede și umezeala se păstrează mai ușor. Se ajută și înmulțirea bacteriilor.

Nenea Nicolae Dumbravă m'a ascultat cu mare atențiune și mi-a promis că îndată ce va sosi acasă va și începe aratul miriștilor, convins fiind că numai în felul acesta își poate asigura belșugul anului viitor.

Ion Popu-Câmpeanu

De ce găinile se culcă seara și se scoală dimineața de vreme?

Se știe că găinile se culcă seara foarte de vreme și dimineața se scoală când se revarsă de ziuă, iar cocoșul cât ce se trezește începe să cânte. Mulți cred că aceasta însușire și-au câștigat-o prin îmbănzirea și îngrijirea ce li se dă pe lângă casă. Dar și neamurile sălbatice ale găinilor au această însușire. Așa că adevărata cauză este alta, și anume multe animale răpitoare își caută hrana printre găinile sălbatice și sunt mari dușmani ale acestora. De obicei umbă după hrană, începând de seara după sfârșitul soarelui și până pe la miezul nopții. Găinile sălbatice, pentru ca să nu fie găsite de acești dușmani, se culcă seara de vreme, urcându-se pe copacii cei mai înalți. După miezul nopții, dușmanii fiind sătui, se retrag în ascunzișurile lor și astfel primejdia dispăre. Cocoșul începe să cânte, găinile se trezesc și când se revarsă de ziuă, se coboară din copaci.

Aceasta însușire au moștenit-o și găinile noastre de casă.

Iată doi prizonieri bolșevici! Unul cel din față, este tătar, cel puțin așa-l arată forma musteții și a bărbii precum și oasele mari ale feței. Al doilea pare rus, dar este încă foarte tânăr. Amândoi arată destul de sălbăticiși. Dar să nu ne mirăm de ei, căci necredința îl sălbăticește pe om grozav. Astfel de prizonieri avem și noi până acuma zeci de mii.

Fel de fel

Un trăsnet pune în mișcare o sirenă de alarmă

În timpul unei furtuni, trăsnetul a lovit instalația de apărare anti-aeriană din Triest. Din cauza aceasta sirenă s'a pus în mișcare și a început să sune ca la o alarmă aeriană. Toți locuitorii s'au înfricat crezând că sunt atacați de bombe.

Un ceas deșteptător sperie o ci-readă de vite

Un vâcar dintr'un sat din Germania și-a luat la câmp un ceas deșteptător și l-a potrivit să sune la ora când trebuia să se întoarcă acasă. Ca să-i fie mai comod a pus ceasul într'un săculeț și l-a atârnat de gâtul unui bou din cireadă. Când ceasul a început să sune, toată cireada s'a speriat și s'a pus pe fugă într'o goană nebună. Numai cu greu a putut fi liniștită, într'un târziu, cu ajutorul mai multor sătenți.

De ce își ascunde struful capul în nisip

Despre struț se spune, că în primejdie își ascunde capul în nisip. E drept, însă o face aceasta nu pentru că s'ar teme de dușman, ci pentru că să-și stâmpere setea. Struțul nu bea apă bucurios din locuri deschise, de aceea cantă apa la adâncime, vârându-și capul în pământ.

O plantă ce se hrănește cu păsărele

În insula Iava s'a descoperit o plantă, care se hrănește cu păsărele. E plantă carnivoră. Floarea e mare, cu o lărgime de 8-10 centimetri. În floare se găsește un suc dulce, pe care îl caută mult păsărelele Colibri. Când se așează pe floare pentru a-l suga sucul, îndată adorm. Petalele floarei se închid încet, pasărea moare și în câteva ceasuri e digerată. După aceea floarea se re deschide din nou.

Comunicat

Asociația refugiaților și expulzaților din Ardealul de Nord, secția județeană Târnava-Mică, Blaj, roagă pe membrii săi, să binevoiască a comunica, prin declarație individuală, următoarele:

a) Cei cari doresc să fie improprietați cu pământuri și bunuri rurale — țărani și intelectuali, — ne vor trimite o declarație, care să cuprindă: 1. Numele și prenumele; 2. Domiciliul actual; 3. Profesiunea; 4. Dacă s'a îndeletnicit cu agricultura până în prezent; 5. Ce întindere de pământ a avut în Ardealul cedat; 6. Cu ce pământ ar vrea să fie improprietați; 7. Sarcini familiare și 8. Dacă în prezent deține în arendă vre-o proprietate provenită dela Evrei.

b) Cei cari doresc credite, comercianți și industriași refugiați sau intelectuali cari doresc să se dedice comerțului sau industriei, ne vor trimite o declarație individuală conținând următoarele: 1. Numele și prenumele; 2. Profesiunea; 3. Studiile; 4. Îndeletnicirile la cari vrea să se dedice; 5. Actualul domiciliu; 6. Averele rămase în Ardealul cedat; 7. Sarcini familiare; 8. Capitalul de care are nevoie; 9. Garanțiile ce le oferă.

c) Refuzatii și expulzații neplasați ne vor trimite câte o cerere de următorul conținut: 1. Numele și prenumele; 2. Profesiunea; 3. Studiile; 4. Actualul domiciliu; 5. Greutăți familiare și 6. Localitățile unde ar vrea să fie plasat, în ordinea de preferință.

Termen: 12 August 1941.

Prezidiul Asociației
Sediul: Școala normală de învățatori din Blaj.

Păr. Valeriu Crișan Șereala. Raportul despre nenorocitul de Nicodim Ganea l-am publicat în Nr. 23 din 1941 pag. 4; povestea încă n'a ajuns la rând, fiindcă pentru »Foiță« avem foarte mult material.

Pentru cei ce ne scriu sau ne trimit bani. Ori de câte ori ne scrieți sau ne trimiteți bani, Vă rugăm, nu uitați a arăta și numărul sub care vă merge gazeta și anume numărul din stânga fâșiei, că cel mai mic din dreapta fâșiei e numărul poștei.

Întârzierea gazetelor. De câțiva vreme cetitorii noștri primesc gazeta mai tâziu decât de obicei. Cauza este potopul de ape care a stricat morile dela Blaj, și prin armare și turbina (roata cea mare) care produce lumina și puterea electrică dela Blaj. N'am avut lumină decât dimineața dela 6 la 8, la amiază dela 12 la 3 și seara dela 6 la 1 după miezul nopții. Mașinile de tipărit ale tipografiei noastre fiind mănate de curentul electric, nu pot tipări ziua întreagă. De aceea întârziem cu trimiterea. — Începând cu sâmbăta trecută s'au reparat morile, așa că de aici înainte vor umbla și mașinile noastre, iar gazeta nu va mai întârzia.

Pavel Pordea, Sîlmnic. Mulțumim pentru cei doi abonați noi. Numai de ar fi platnici buni. Articollii, dacă sunt scriși bine, îi publicăm, iar dacă sunt prea lungi îi prelucrăm.

Onor. Oficiu Parohial Comșești. Abonamentul s'a ridicat începând cu 1 Iulie 1941 cu Lei 25.

G. Branea Căpușul de Câmpie. De aici s'a trimis și numărul ultim regulat, probabil a întârziat din cauza neregulii poștale. Să ne avizați dacă n'ar fi sosit, ca să-l reclamăm. — La 15 August se face un mare pelerinaj la pădurea Cărbunar dela Blaj; poștiți la acest pelerinaj. — Steeg Marian nu se poate face la Blaj. Comandații dela București ori dela Sibiu. — Studiu documentat despre bapțiști și adventiști aflați în cartea »Pocăiții« de Păr. prepozit dela Lugoj Dr. N. Binzău, apărută la Lugoj în editura autorului, la 1927. Cereți-o dela autor. Noi, în gazetă, putem da mici articole despre aceasta, nu însă studii documentate.

Chitam cu mulțumită următoarele sume:
Câte 150 Lei: P. Batorcă 10105, Indreiu I. 8998, Grig Popa din Eoz M. Ionașcu 10451. Șpuck Fl. 7307, Ilie Dionisie 6776.

Alte sume: Căliman M. 5245 Lei 400, A. Giurgica 5076 Lei 355, Preot Ignat 10328, 10329, 10331, 10332, 10333, 10334 Lei 440, Carp 6285 Lei 475, C. Stroe 6275 Lei 500, S. Măgură 300, Gh. Grigori 1840 și 5985 Lei 350, Mărginean S. 10450 Lei 100, Rusu A. 4215 Lei 200, Costea I. N. 6330, G. Bone C. 303 Lei 300, Drăgulea L. 6036 Lei 300, Spinean S. 2341 Lei 500, Pr. V. Gusan C. 14 Lei 1200, G. Tăbăcar 10458 Lei 40, Pr. E. Circa 688 și 7771-7780 Lei 920, Oprișor V. 5012 Lei 120, Hoza V. Lei 1000 ab. 325 și suprasolvire 675 Lei.

»PATRIA« Institut de Credit și Economii S. A. Blaj.

Bilanț semestrial încheiat la 30 Iunie 1941

ACTIV. Cassa: numerar efectiv 597,267 Lei, disponibil la B. N. R. și C. E. C. 886,839 Lei, total 1.484,097 Lei. Disponibil la bănci: în țară 697,457 Lei. Portofoliul de titluri: titluri românești cu venit fix, efecte publice, valoarea nominală 1.123,600 Lei, valoarea reală 1.022,880 Lei. Cu venit variabil, acții cotate la bursă valoarea nominală 212.000 Lei, valoarea reală 246.020 Lei acții necotate la bursă valoarea nominală 763.000 Lei, valoarea reală 290,850 Lei. Total 1.559,750 Lei. Efectele fondului de rezervă legal valoarea nominală 117,000 Lei, reală 55,700 Lei. Efectele fondului de pensie, valoarea nominală 1.356,500 Lei, reală 339,125 Lei. Portofoliul de scont, plătit în țară, în portofoliu 3.842,820 Lei, reescontat la B. N. R. 8.446,200 Lei, total Lei 12.289,029 Lei. Debitori. din țară, debitori fără garanții 1.259,428 Lei, debitori cu acoperire ipotecară 4.339,713 Lei, total 5.599,141 Lei. Creanțe în conversiune leg. 7. IV. 1934, în portofoliu 13.855.491 Lei, reescontate la Creditul Industrial 100,939 Lei, total 13.956,430 Lei. Pierderi din Leg. 7. IV. 1934; 41,721 Lei. Imobile: pentru uzul propriu 1.500,000 Lei, imobile diverse 2.521,291 Lei, total 4.021,291 Lei, mobilier 10,000 Lei. Conturi diverse debitoare 40.860 Lei. Conturi transitorii debitoare 46,119 Lei. Cheltuieli de administrație: salarii 167,800 Lei, diverse 154,585 Lei, total 322,385 Lei. Impozite și taxe 115,372 Lei. Comisioane plătite 9,302 Lei, dobânzi plătite 126,585 Lei. Total activ 40.714,355 Lei.

Tipografia Seminarului Blaj.

PASIV. Capital social 10.000,000 Lei. Fonduri de rezervă: rezervă legală 160,000 Lei, rezervă statutară 400,000 Lei, alte fonduri (I. M. Moldovan) 94,000 Lei. Total 654.000 Lei. Fonduri de amortisment: fond pentru amortizarea creanțelor dubioase 800,000 Lei, fond pentru amortizarea pierderilor din conversiune 22.822 Lei, total 822.822 Lei. Diferență de curs nerealizată la portofoliul de titluri 44,650 Lei. Fond de pensie a funcționarilor 1.456,860 Lei. Depuneri spre fructificare: depuneri noi, cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtător 5.020,681 Lei, depuneri reduse prin aranjament 607,892 Lei, total 5.628,573 Lei. Creditori creditori reduși prin aranjament 167,232 Lei, creditori noi 12.246,150 Lei. Total 12.413,382 Lei. Angajamente de reescont în țară: curente la B. N. R. 8.446,200 Lei în conversiune la Creditul Industrial 100,939 Lei, total 8.547,139 Lei. Conturi diverse creditoare 54,882 Lei. Conturi transitorii creditoare 139,280 Lei. Dobânzi încasate 618,206 Lei. Comisioane încasate 56,318 Lei. Venitul portofoliului de titluri 90,801 Lei. Venitul imobililor 105,650 Lei. Beneficii diverse 4,426 Lei. Încasări din creanțe amortizate 5.153 Lei. Beneficiul reportat 72,200 Lei. Total pasiv 40.714,355 Lei.

CONTURI DE ORDINE

ACTIV. Cauțiuni statutare 450,000 Lei. Efecte în gaj 1.560,950 Lei, Depozite de titluri în păstrare 1.891,550 Lei. Ipotece 23.975,700 Lei. Total activ 26.176,200 Lei.

PASIV. Depozite de cauțiuni statutare 450,000 Lei. Depozite de efecte în gaj 1.560,950 Lei. Depozite de titluri în păstrare 1.891,550 Lei. Depozite de ipotece 23,975,700 Lei. Total pasiv 26.176,200 Lei.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

77 (1-1)

În foaie vremea

Cărțile cele mai potrivite pentru cetitorii din popor sunt »Cărțile bunului creștin«. Sunt scrise pe înțelesul tuturor și cuprind multă învățătură mântuitoare pentru suflet. Aceia cari vreau să aibă o carte plăcută de citit, să ceră dela Blaj »Cărțile Bunului Creștin« scrise de Păr. Iuliu Maior:

No. 1. Păcatul, cel mai mare rău din lume, ediție II.	Lei 8
2. Pe calea desăvârșirii, ediția II.	8
3. Bolșevicii și biserica, (s'a epuizat)	8
4. Darul lui Dumnezeu	8
5. Adevărata fericire	8
6. Taina spovedaniei	15
7. Tălcuirea apostolilor din toate duminicile de peste an, în trei volume	50
8. Legea strămoșească	15
9. Tălcuirea evangheliilor din toate sărbătorile de peste an	26
10. Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an	20
11. Taina tainelor, sfânta cuminecătură	8
12. Sfânta liturgie, jertfa Legii Noi	12
13. Durerea, sora noastră nedesăvârșită	12
14. Tălcuirea evangheliilor din toate duminicile de peste an	34
15. Cărticica mirilor	6
16. Cărticica soților de căsătorie	8
17. Cele șapte cuvinte de pe cruce ale lui Isus	8
18. Cum să ne creștem copiii	8
19. 54 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din apostolii duminicilor	40
20. 57 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din evangheliile duminicilor de peste an	40

În editura »Sfânta Unire« Blaj

a apărut:

Din viața vechilor creștini

Toate aceste broșuri sunt scrise de Păr. Iuliu Maior, directorul acestei gazete, și se pot cere dela »Librăria Seminarului« Blaj ori dela oricare altă librărie din țară.

Ele sunt scrise pe înțelesul tuturor și sunt foarte potrivite și pentru premii și cadouri.